

Besluit Wijzigen ontheffing

Stichting Faunabeheereenheid Gelderland
Wassenaarweg 40
6843 NW ARNHEM

Datum
21 december 2021

Zaaknummer
2021-002550

Onderwerp
Wet natuurbescherming - faunabeheer

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 1

Datum ontheffing
21 december 2021

Zaaknummer ontheffing
2021-002550

Locatie
Werkgebied Faunabeheereenheid
Gelderland

Activiteit
Wet natuurbescherming: Wijzigen ontheffing
schadebestrijding vos.

Geachte heer, mevrouw,

Op 1 april 2021 is het besluit voor goedkeuring faunabeheerplan vos 2021-2027 en bijhorende ontheffing schadebestrijding vos gepubliceerd (zaaknummer: 2021-002550). Deze ontheffing is bedoeld om pragmatisch weidevogelschade te bestrijden veroorzaakt door vossen. Deze ontheffing geeft de mogelijkheid om vossen van zoondergang tot zonsopgang in aangewezen weidevogelgebieden (Omgevingsvisie en Natuurbeheerplan) te bestrijden middels geweer, geluidsdemper en warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur.

Deze handelingen zijn vastgelegd in het goedgekeurde faunabeheerplan vos 2021-2027 (hierna: fbplan). Zoals in het oorspronkelijke besluit al aangegeven was zijn de gestelde kaders van het fbplan breder dan in april 2021 is aangevraagd. In het verlengde hiervan vraagt de Faunabeheereenheid Gelderland (hierna: FBE) een uitbreiding aan op de vigerende ontheffing.

Toelichting noodzaak

De vigerende ontheffing voorziet nu enkel schadebestrijding binnen de aangewezen weidevogelgebieden tijdens de kwetsbare jongen periode van de weidevogels. De FBE verzoekt ons deze als volgt uit te breiden: Uitbreiding in de periode voorafgaande aan het broedseizoen (1-11 tot 1-3) om rondom de weidevogelgebieden in een bufferzone tot maximaal 5 km buiten de aangewezen weidevogelgebieden vossen te bestrijden. Tevens vragen ze als uitbreiding om het middel kunstlicht in te zetten.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

≡ provincie
Gelderland

Datum

21 december 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

2 van 3

Zij motiveren hierbij dat deze aanvulling noodzakelijk is door de kwetsbaarheid van de weidevogelpopulatie. Het is wenselijk om voorafgaand het broedseizoen een zo laag mogelijke dichtheid van vossen rondom het weidevogelgebied te hebben. De noodzaak hiervan wordt ook benadrukt in de brief (1-10-2021) van minister van LNV naar de Raad van State (DGNVLG-S/21218794): *“De belangrijkste door de vos veroorzaakte schade betreft evenwel de fauna. Predatie door vossen van weidevogels heeft een negatieve invloed op de populatieontwikkeling van deze vogels. De stand van de weidevogels, met name die van de grutto, is in Nederland al zeer kwetsbaar en gaat de laatste jaren sterk achteruit.”*

De FBE voorziet een betere bescherming van de weidevogels middels deze uitbreiding. Dit wordt bevestigd door onderzoek uit Duitsland in weidevogelgebied “de Bremer Blocklande” (Kooperativer Wiesenvogelschutz in Flussniederungen des Bremer Beckens, 2017 & 2019)¹. Uit dit onderzoek is gebleken dat het schieten/wegvangen van vossen geen aanzuigende werking heeft van nieuwe vossen. Het “lege” territorium wordt overgenomen door de vos van een naastliggend territorium. Territoria kunnen onder die omstandigheden groeien tot wel 900 ha. Dit leidt tot uiteindelijk tot een lagere dichtheid van vossen, waardoor de predatiedruk afneemt. Hierdoor kan er gedurende het broedseizoen in het weidevogelgebied ingezet worden op het voorkomen van predatie door de dan al kleinere populatie.

Daarnaast geeft het onderzoek aan dat door het structureel wegnemen van oudere vossen er geen kennis wordt overgedragen op jonge vossen, waardoor specialisatie op het jagen van weidevogels uitblijft.

Toelichting periode

Er is gekozen voor een uitbreiding van de periode van 1 november tot 1 maart. Voor deze periode is gekozen omdat de paartijd van de vossen rond november/december begint, waardoor ze beginnen te zwerven en territoria gaan afbakenen². Dit is daarom de aangewezen tijd om te beginnen met de populatie rond de weidevogelgebieden laag te houden. De keuze is hierbij voor november en niet december, zodat er ook voldoende tijd is voor de beheerders om uitvoering te geven aan de ontheffing.

Toelichting bufferzone

De FBE vraagt in lijn met de vorige ontheffing een bufferzone van 5 km aan. Met deze bufferzone hadden uitvoerders voldoende mogelijkheden om de vossenpopulatie laag te houden. Dit lijkt ook te blijken uit het nestenbeschermingsonderzoek van de drie Gelderse agrarische collectieven. Zij voeren meerjarig onderzoek uit naar nestpredatie in de Gelderse weidevogelgebieden. In 2017 en 2018 bleek er nog ongeveer 20% vossenpredatie voor te komen, in 2020 is dit gedaald naar 9%. De cijfers lijken dus te suggereren dat deze vorm van schadebestrijding helpt om de vossenpredatie te doen dalen. Maar het is nog te kort dag om hier stevige conclusies aan te hangen. Hiervoor zijn eerst meerjarige resultaten nodig en de voortzetting van de beoogde schadebestrijding.

Er is gekozen voor de 5 km buffer omdat infrastructureel in het weidevogelgebied ontbreekt veelal waardoor kleinere buffers onvoldoende effectief zijn (uitspraak rechtbank Zwolle 22-3-2016 ZWO 15 / 2020 BESLU AES). De broedgebieden zijn vaak ontoegankelijk voor mensen en/of verkeer.

¹ Landesverband Bremen e.V., 2017 & 2019. Programm zum Gelege-, Kükenschutz und zur Habitatverbesserung gefährdeter Wiesenwatvögel in den Vogelschutz- bzw. Landschaftsschutzgebieten Blockland, Niedervieland und Oberneuland. Bremen.

² Bucknell, R., 2008. Foxing with lamp and rifle. Foxearth Publishing, Springfield.

Datum

21 december 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

3 van 4

Hierdoor leren de vossen snel waar ze wel en niet kunnen komen. Met het invoeren van een 5 km bufferzone kan er meer ruimtelijke variatie en dus onvoorspelbaarheid worden aangebracht in het beheer, en wordt de trefkans om een vos te vinden ook groter. Daarnaast zijn daadwerkelijke weidevogelgebieden in de praktijk groter dan de door ons aangewezen gebieden. Rond de gesubsidieerde kerngebieden zitten veelal nog andere weidevogel(rand)gebieden die op deze manier ook bescherming krijgen tegen vossenpredatie.

Daarnaast heeft Mulder in zijn verslag (J.L. Mulder e.a. 'Naar een effectief en breed geaccepteerd vossenbeheer', verslag van het vossensymposium, 2004) de actieradius van de vos uiteengezet: *'Territoriale vossen hebben een actieradius van hooguit 2 km, maar in gunstige gebieden is dat minder. Alleen in grootschalige weide- en akkerbouwgebieden kunnen de territoria en dus ook de actieradius van vossen veel groter zijn. Zwervende vossen kunnen grotere afstanden afleggen, per nacht kan dat meer dan 10 km zijn'*. Door een bufferzone van 5 km te nemen zal er tegen de territoriale en de zwervende vos voldoende bescherming zijn.

Voor de bufferzone is er gekozen om gebruik te maken van de natuurlijke grenzen in het landschap (wegen, kanalen, rivieren etc.). Vossen houden vaak bebouwing of infrastructuur aan als grenzen van het leefgebied. Met een bufferzone van 5 km kunnen de grenzen van het beheergebied makkelijker aangesloten worden op de inrichting van de omgeving, en hoeven de grenzen niet dwars door velden of waterwegen te lopen.

Toelichting middel

In het huidige besluit is enkel warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur toegestaan. Dit ter voorkoming van onnodige verstoring van de weidevogels. Voor de periode voorafgaand aan het weidevogelseizoen wordt verzocht om ook gebruik te mogen maken van zichtbaar kunstlicht. Kunstlicht is een uiterst effectief middel voor het beheren van vossen. Hierdoor wordt het afschot gedurende schemering en nacht geoptimaliseerd.

Datum

21 december 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

4 van 5

Besluit

Hierom wijzigen wij de ontheffing wat betreft de voorschriften F, G en H:

F**PERIODE**

1. Deze ontheffing is zes jaar geldig van 25 juni 2021 t/m 25 juni 2027.
2. Afschot is toegestaan van zonsondergang tot zonsopgang ter voorkoming en beperking van schade aan weidevogels van 1 november tot 1 maart rondom en binnen de aangewezen weidevogelgebieden en van 1 maart tot 15 juli binnen de aangewezen weidevogelgebieden.

G**GEBIED**

1. Voor schadebestrijding is het gebied beperkt tot de gepubliceerde Omgevingsvisie en/of Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland aangewezen weidevogelgebieden en in een bufferzone van ten hoogste 5 km met natuurlijke begrenzingen daaromheen.
2. Als er veranderingen zijn in de weidevogelgebieden brengt de provincie de FBE hiervan op de hoogte middels een aangepaste GIS shapefile.

H**MIDDELEN EN GEBRUIK**

1. Als middel is toegestaan een hagel- en/of kogelgeweer conform de geldende wettelijke voorschriften.
2. Gebruik geweer:
 - a. Is toegestaan dan al niet met behulp van warmtebeeld en/of nachtzichtapparatuur (met niet-zichtbaar licht) en al dan niet bevestigd op of aan het geweer.
 - b. Is in combinatie met zichtbaar kunstlicht enkel toegestaan in de periode van 1 november tot 1 maart en al dan niet bevestigd op of aan het geweer.
 - c. Is toegestaan dan al niet met gebruik van een geluiddemper mits dit ook is toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.
 - d. Tevens te gebruiken vanaf/vanuit een stilstaand voertuig.
3. In de periode van 1 maart tot 15 juli mag de vos als deze gedood is pas na zonsopgang opgehaald uit het veld. In de periode van 1 november tot 1 maart mag deze direct opgehaald worden.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Plv. teammanager Vergunningverlening

Datum

21 december 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

5 van 5

Documentnummer(s) inzage stukken:

03572393

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).